

Država zaštitila lekare koji su se obogatili na listama smrti

15.12.2014 | 021.rs

Uprkos brojnim dokazima da su doktori i medicinsko osoblje bogatili svoje džepove na štetu pacijenata sa rakom, Više javno tužilaštvo u Novom Sadu utvrdilo je da nema osnova za gonjenje za trgovinu listama čekanja na Institutu za onkologiju Vojvodine, saznaje 021.

Da je na delu očigledna politička igra i pritisci tvrde oni koji su dostavili dokaze - pre svih, uzbunjivačica Bojana Bokorov, zamenica načelnika Klinike za radioterapiju, koja je još 2009. godine javno rekla da se na Institutu na onkologiju Vojvodine strani državljani stavljaju na takozvanu "komercijalnu listu čekanja" i plaćaju lekarima od 3.000 do 6.000 evra da se zrače umesto redovno planiranih pacijenata. Osim nje, burnu reakciju na ovo rešenje Tužilaštva imaju i dve najveće nevladine organizacije uključene u slučaj od samog početka - "Doktori protiv korupcije" i "Pravo na zdravlje", koji poručuju da je ovo jasan pokazatelj da je naše **pravosuđe duboko korumpirano**.

Ceo postupak sabotira i Ministarstvo zdravlja, što pokazuje i javno dostupan dopis iz 2013. godine koji je Tužilaštvo uputilo ovom Ministarstvu, tražeći dodatna pojašnjenja i tumačenja slučaja. Kako se navodi u dopisu koji je potpisala zamenica javnog tužioca Jelena Stojaković Mustakas, Ministarstvo nije reagovalo na ranije urgencije, što usporava postupak.

Obaveštenje o novom rešenju tužilaštva do kojeg je došla redakcija 021 dostavljeno je Zaštitniku građana i Agenciji za borbu protiv korupcije.

Trgovina listama smrti i "Komerrijalna sveska"

Od 2009. godine govori se o trgovini listama čekanja na Institutu za onkologiju Vojvodine, čiju većinu osoblja čine članovi Demokratske stranke. Zaposlena u ovoj ustanovi, dr Bojana Bokorov priča za 021 kako je saznala da se određeni lekari bogate na račun obolelih sa rakom, a koji ni danas nisu dovedeni pred lice pravde.

Oni su zaradili oko dva i po miliona evra za ilegalni dopunski rad, kada su redovno zakazane pacijente skidali sa spiska i ubacivali strance. **Iako su kasnije saznali da su redovno zakazani pacijenti umirali, nastavili su da bezobrazno uzimaju novac od stranaca.**

"Upravnik sadašnje Klinike za radiološku terapiju, a 2009. godine Zavoda za radioterapiju, dr Marko Erak, objavio je da će se početi sa dopunskim radom i da će se zračiti pacijenti iz drugih republika, konkretno iz Republike Srpske. Taj rad će se plaćati, čemu načelnik nije pridao neku veću važnost. Ja sam odbila da radim dopunski rad, a oni koji su obavljali nezakonito sprovođenje zračne terapije stranih državljana **bili su nagrađeni znatnim novčanim sumama**. Za ovaj dopunski rad znao je tadašnji ministar zdravlja Tomica Milosavljević, jer je dobio dopis sa Instituta. Stizalo je po 40 pacijenata mesečno, koji su bili smeštani u motelu "Stari krovovi" u Veterniku. Srednje osoblje Odeljenja ležećih bolesnika Klinike za radiološku terapiju odbilo je da radi dopunski rad, pošto njima nije ni ponuđeno da ga rade. Kada je počelo da dolazi do pogoršanja zdravlja tih stranih državljana, počeli su da se smeštaju na Odeljenje ležećih bolesnika, što je izazvalo revolt srednjeg osoblja, a i lekara koji nisu bili uključeni u dopunski rad. Strani državljanin su počeli da zauzimaju mesta naših pacijenata na Institutu", priča dr Bokorov.

Te famozne 2009. godine zračnom terapijom je lečeno preko 300 stranih državljana, koji su bili upisani u takozvanu "K svesku" za čije je lečenje Fond Republike Srpske plaćao 3.000 do 6.000 evra. Za ulazak u "K svesku" plaćali su i naši pacijenti, ali su oni prolazili "jeftinije" - za njih je cena bila oko 1.500 evra. Njih je bilo oko 80.

Naredne godine, 2010. je u dopunskom, nedozvoljenom radu u onkološkoj praksi, radio-terapijom lečeno još oko 80 pacijenata iz Crne Gore, Makedonije i Republike Srpske, a ukupno "zarađen" novac nije otišao za nove aparate ni 2009, kao ni 2010. godine. Oko polovina ukupno zarađenog iznosa, kaže Bojana Bokorov, otišla je političkoj stranci koja je te godine pobedila na izborima, a ostatak novca je otišao lekarima i Institutu.

"Svi koji su se obogatili radeći dopunski rad, kupovali su stanove duple kvadrature, automobile, što se jasno videlo. Sastanci lekara su bili uključeni u dopunski rad i održavani

bez prisustva ostalih lekara, koji se nisu bili prijavili za isti rad, gde se postizao dogovor koga će tog dana ko od lekara zračiti", kaže dr Bokorov.

Zaštitnik gradana Saša Janković je 11. novembra 2010. godine zvanično ukinuo dopunski rad, a Agencija za borbu protiv korupcije je 2013. pronašla **38 grešaka** koje je načinio bivši direktor Instituta, Dušan Jovanović, član LSV. Ova Agencija je tražila je njegovu smenu, ali mu je u međuvremenu istekao mandat, te je ta mera bila uzaludna. Na čelo je došao dr Ferenc Vicko, član SVM, ali je na toj poziciji proveo svega šest meseci. Vicko je potom, po partijskoj liniji, postavljen na mesto državnog sekretara Ministarstva zdravlja Republike Srbije

Dr Miloš Lučić dolazi na čelo Instituta početkom 2014. godine, za kojeg je odlučujući glas na izboru za direktora dao upravnik Klinike za radiološku terapiju Marko Erak, tadašnji član Upravnog odbora IOV. Inače, Erak je 2012. godine pravosnažno osuđen od strane Apelacionog suda za mobing nad doktorkom zaposlenom na Institutu, koja je 2009. godine zbog toga morala da napusti svoje radno mesto posao pronađe u drugoj državi. Vrhovni sud Srbije je 2013. godine i potvrdio presudu nad doktorkom.

Ovo nije bio prvi put da dr Erak bude doveden u vezu sa mobingom. Čak je i dr Bokorov decembra 2010. godine podnela tužbu za mobing Osnovnom sudu u Novom Sadu.

"Tužila sam ga nakon **monstruoznog maltretiranja** koje je počelo njegovim postavljenjem na funkciju 2006. godine, a svoj vrhunac dostiglo krajem 2009. godine i početkom 2010. godine. Pre godinu dana je predmet prebačen na Viči sud, ali zbog uske povezanosti pravosuđa i zdravstva, uskoro ću ući u petu godinu suđenja koje nikako ne napreduje - ročišta se

zakazuju i otkazuju, a sada, zbog štrajka advokata, ne znam ni kada će se nastaviti", priča dr Bokorov, koja je i sada žrtva mobinga.

"Većina kolega lekara mi nalaze greške, sakrivaju kartone, javno me prozivaju za nešto za šta nisam odgovorna, dobijam manje posla ili previše posla, što spada u mobing. Na primer, supruga Marka Eraka zaposlena na Institutu, dr D. Erak, dobija ubedljivo najveći broj dežurstava u mesecu - konkretno, jedino je ona u decembru dobila četiri dežurstva, dok sam ja prošlog meseca imala samo dva", kaže dr Bokorov, koja je duže vreme provela na bolovanju zbog problema uzrokovanih mobingom.

Na zračenje danas brže stižu privilegovani

Sada na Institutu nema trgovine listama čekanja, ali i dalje ima nepravilnosti, govori za O21 Bojana Bokorov.

"Pojedini pacijenti i klijentela primaju se preko reda, iako nisu hitniji od drugih. U pitanju su stariji pacijenti i pojedini privilegovani koji su čekali, na primer, mesec dana, dok su teži slučajevi na terapiju čekali mnogo duže", kaže ova uzbunjivačica, koja je dugi niz godina načelnica odeljenja visokovoltazne radioterapije, a ujedno i zamenica upravnika Klinike za radiološku terapiju.

Još jedna nepravilnost je pojačana potrošnja citostatika usled nemogućnosti da se kupe dugo najavljivani novi aparati za zračenje. U Vojvodini sada ima jedan ispravan, ali zastareo aparat za zračenje, a potrebno ih je osam. Liste čekanja su sve duže, iako se to prikriva slanjem pacijenata na zračenje na kliniku u Kladovu. Bojana Bokorov se pita kome je to u interesu.

"Samo trgovcima lekova i onim lekarima koji od tog štetnog rasipanja imaju ličnu korist. Ovo su teški promašaji zdravstvene politike u APV i licemerno je sada za to kriviti Republiku. A zna se ko je odgovoran za zdravstveni sistem u APV i ko je osnivač Instituta za onkologiju Vojvodine. Zato sada imamo situaciju da dve trećine obolelih od raka u Srbiji umru pre pete godine od saznanja da boluju, a u Evropskoj uniji dve trećine preživi. I zato smo poslednji u Evropi", kaže Bokorov.

Koordinator nevladine organizacije "Doktori protiv korupcije" **Dražko Karađinović kaže za O21 da je tužno to što postoje vidni dokazi da su pojedinci činili krivična dela, ali da niko neće odgovarati.** On za celu malverzaciju krivi nadležne u Pokrajini, a čak i zahteva smenu pokrajinske sekretarke za zdravstvo Vesne Kopitović.

"Ovde nisu odgovorni samo lekari koji su učestvovali direktno, pre svega je odgovoran Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo, koji je imenovao Upravni i Nadzorni odbor, a odbori su imenovali direktore i ostale članove. Upravo u tim odborima sedeli su političari postavljeni

od strane sekretarijata, a njih niko nije sprečio da se obogate na račun pacijenata sa rakom. Štaviše, primećujem da se niko, sem pojedinih medija, nije ovom temom ni bavio - ovo je tabu tema u Vojvodini", kaže Karađinović i dodaje da nije teško shvatiti ko je sve odgovoran na raznim nivoima vlasti.

"Osoba koja je u vreme afere sedela u sekretarijatu nije predvidela da će Institutu trebati nova oprema, a sada se nalazi na čelu Instituta", kaže on.

I Miroslav Petrović iz udruženja "Pravo na zdravlje" **šokiran je rešenjem Tužilaštva**. On kaže da u Srbiji postoje dve vrste odgovornosti.

"Pravna država Srbija pala je na ispitu. Pokazalo se da postoje dve vrste odgovornosti - **kada mi građani pređemo ulicu na crveno svetlo, država je kratka i brutalna, a kada je neko odgovoran za smrt ljudi, politika umeša prste i niko ne odgovara pred zakonom**. Ovo je institucionalno i sistemsko ugrožavanje ljudskih života u ustanovi koju je osnovala Pokrajina. Mi smo u više navrata dostavljali svu dokumentaciju Evropskom parlamentu i nadam se da će se ova afera naći na razmatranju prilikom otvaranja poglavlja 23, koje se tiče pravne države", kaže Petrović.

On ovom prilikom citira ombudsmana Sašu Jankovića, koji je jednom prilikom rekao veoma hrabru stvar: "**Kada Ombudsman u formi krivičnog dela dostavi državi dokaze da je zdravstvena ustanova naplaćivala ono što ne sme, desi se politika**".

Iz Instituta za onkologiju Vojvodine poručuju za 021 da "nije odgovarajući adresant" kada je reč o trgovini listama čekanja, jer su se ove radnje dešavale pre stupanja aktuelnog načelnika Lučića na poziciju. Pokrajinska sekretarka za zdravstvo Vesna Kopitović takođe nije želela da komentariše ovu aferu za naš portal. (Gorica Nikolin - gorica@021.rs)